

Hof van Beroep te Gent, arrest van 18 mei 2006

Onrechtmatige daad – Skiongeluk – Vordering tot schadevergoeding – Internationale bevoegdheid – Brussel 1-Vo – Artikel 2.1 – Forum domicilii – Toepasselijk recht – Artikel 3, eerste lid B.W. (oud) – Lex loci delicti commissi – Inhoud van het toepasselijk recht

Acte illicite – Accident de ski – Action en dommages et intérêts – Compétence internationale – Règlement européen concernant la compétence judiciaire, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale – Article 2.1 – Forum domicilii – Droit applicable – Article 3, alinéa 1 C.C. (ancien) – Lex loci delicti commissi – Contenu du droit applicable

Hof van beroep te Gent
1e Kamer
Terechtzitting van 18-05-2006

2005/AR/715

in de zaak van:

(...)

appellant, hebbende als raadsman mr. MICHIELS Hans, advocaat te 8500 KORTRIJK, Burgemeester Nolfstraat 27

tegen:

1. (...) en 2. (...)

beiden in eigen naam en in hun hoedanigheid van enerzijds burgerlijk verantwoordelijken en anderzijds van wettelijke vertegenwoordigers van en beheerders over de goederen van hun minderjarige zoon (...)

3. FORTIS AG NV, met maatschappelijke zetel te 2600 BERCHEM (ANTWERPEN), Grotesteenweg 214, ingeschreven in de Kruispuntbank der Ondernemingen onder nr. 0404.494.849,

geïntimeerden, hebbende als raadsman mr. DEVLOO Rik, advocaat te 8500 KORTRIJK, Burgemeester Nolfstraat 39,

velt het Hof het volgende arrest:

Het Hof nam kennis van het vonnis op tegenspraak gewezen op 24 januari 2005 door de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk, zevende kamer, waartegen door appellant tijdig en regelmatig hoger beroep werd aangetekend.

De partijen werden ter openbare terechtzitting gehoord in hun middelen en conclusies; de neergelegde besluiten en de overgelegde stukken werden ingezien.

I. VOORGAANDEN

Aanleiding tot onderhavige procedure is een skiongeval aan appellant overkomen op 07/01/2002 te Tignes (Les Brevières) in Frankrijk ter hoogte van het skiliftgebouw.

De versies omtrent de feiten lopen uiteen: Volgens appellant stond hij beneden het gebouw buiten de piste te wachten op zijn dochter toen hij werd aangeskied door de zoon van eerste en tweede geïntimeerden (...), die bij de afdaling van de groene piste (beginnerspiste) de controle verloor en buiten de piste terecht kwam. Volgens eerste en tweede geïntimeerden is het ongeval te wijten aan het feit dat appellant, op het ogenblik dat een groep jonge skiërs, onder begeleiding van de CLUB MED leraar (...), het laatste stukje afdaling naar de ski-lift nam, plots de ski-piste kwam gedwarst waardoor hij in aanvaring kwam met (...) (*de zoon van eerste en tweede geïntimeerden*) die op dat ogenblik deel uitmaakte van het groepje afdalende skiërs. Appellant liep hierbij diverse ribfracturen en een breuk van het rechter sleutelbeen op.

Op klacht van appellant werd een proces-verbaal opgesteld door de gendarmerie nationale van Albertville. (...) noch zijn ouders werden hierbij gehoord. Appellant legt twee verklaringen voor van getuigen die het ongeval zouden hebben zien gebeuren.

Bij schrijven dd. 27/03/2000 werden de ouders van (...) door de rechtsbijstandsverzekeraar AXA Assurances van appellant in gebreke gesteld. Er volgde een tweede ingebrekestelling dd. 27/09/2001 uitgaande van de raadsman van appellant, welke werd beantwoord bij brief van 04/10/2001 waarin eerste en tweede geïntimeerden meedeelden de zaak reeds na ontvangst van het eerste schrijven te hebben overgemaakt aan Club Med Brussel aangezien de skireis door Club Med was georganiseerd en zij in de mening verkeerden door Club Med verzekerd te zijn. Club Med Brussel bleek de zaak te hebben doorgegeven aan haar verzekeraar A.V.S. in Parijs.

Hoewel eerste en tweede geïntimeerden aanvankelijk hun aansprakelijkheden niet uit de weg gingen, wat zij overigens ook uitdrukkelijk meedeelden in hun brief van 04/10/2001, werd deze aansprakelijkheid later betwist door hun familiale verzekeraar FORTIS AG (derde geïntimeerde) bij brief van 25/02/2002 aan de raadsman van appellant.

In opdracht van AXA Assurances werd op 17/10/2001 een medisch verslag opgesteld waarin werd geconcludeerd tot een totale arbeidsongeschiktheid van appellant tot 22/02/2000, medische consolidatie op 30/03/2000 en een pretium doloris van 2,5/7.

Aangezien geen regeling in der minne kon bereikt worden ging appellant bij exploit dd. 12/08/2002 over tot dagvaarding van eerste en tweede geïntimeerden zowel in eigen naam als *qualitate qua* (in hoedanigheid van wettelijke beheerders over de persoon en de goederen van hun minderjarige zoon...) in betaling van de som van 3.103,62 EUR méér de compensatoire rente sedert de datum van de feiten (07/01/2000), de verwijlrente vanaf de datum van uitspraak en de gedingkosten (zaak met A.R. nr. 02/1570/A).

In besluiten neergelegd op 02/01/2003 formuleren eerste en tweede geïntimeerden zowel in eigen naam als *qualitate* de veroordeling van appellant tot betaling van een morele schadevergoeding van telkens 250 EUR méér de moratoire rente vanaf 07/01/1999 en de gerechtelijke rente.

Bij exploit dd. 13/10/2003 gingen eerste en tweede geïntimeerden in eigen naam en *qualitate qua* over tot dagvaarding in tussenkomst en vrijwaring van hun familiale verzekeraar FORTIS AG N.V. (derde geïntimeerde), hetgeen leidde tot een uitbreiding van vordering door appellant t.a.v. deze laatste in besluiten neergelegd op 25/11/2003 op grond van artikel 86 van de wet op de landsverzekeringsovereenkomsten.

In besluiten neergelegd op 26/04/2004 vorderden eerste en tweede geïntimeerden de veroordeling van hun familiaal verzekeraar FORTIS AG N.V. tot betaling van een totaal bedrag van 750 EUR méér gerechtelijke intresten wegens schending van artikel 79 van de wet op de landsverzekeringsovereenkomsten.

Ingevolge de door derde geïntimeerde ingeroepen exceptie van nietigheid van het dagvaardingsexploot verschenen appellant enerzijds en eerste en tweede geïntimeerden anderzijds vrijwillig voor de eerste rechter. Proces-verbaal van vrijwillige verschijning werd opgemaakt op 24/05/2004. (...)

De eerste rechter (...) verklaarde de hoofdvordering ontvankelijk doch ongegrond. Appellant werd eveneens tot de gerechtskosten veroordeeld.

Met zijn hoger beroep beoogt appelland de vernietiging van het bestreden vonnis en de toekenning van zijn oorspronkelijke vordering ten aanzien van alle geïntimeerden met veroordeling van deze laatsten tot de gedingkosten der beide aanleggen.

Eerste, tweede en derde geïntimeerden besluiten tot de bevestiging van het vonnis *a quo* en de verwijzing van appelland in de gedingkosten der beide aanleggen.

II. BEOORDELING

1. Het Hof stelt voorafgaandelijk vast dat de initiële tegenvordering van eerste en tweede geïntimeerden ten aanzien van appelland in betaling van 2 x 250 EUR uit hoofde van morele schadevergoeding (in eigen naam en *qualitate*) noch de initiële tussenvorderingen van eerste en tweede geïntimeerden ten aanzien van derde geïntimeerde in vrijwaring en in betaling van 750 EUR méér intresten, in graad van hoger beroep worden hernomen. Eerste en tweede geïntimeerden enerzijds en derde geïntimeerde anderzijds worden ten andere door dezelfde raadsman vertegenwoordigd, zulks in tegenstelling tot de eerste aanlegprocedure.

2. Partijen zijn het erover eens dat het geschil dient beoordeeld overeenkomstig de *lex loci delicti commissi*, hetgeen betekent het Frans recht, nu het ongeval zich voordeed in Frankrijk (zie het vroegere artikel 3 lid 1 B.W., thans opgeheven bij artikel 139, 1° van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van Internationaal Privaatrecht, zie het huidige artikel 99 §1 Wetboek IPT). Bij toepassing van artikel 2.1 van de Brussel 1 Verordening (EG) nr. 44/2001 van 22 december 2000 ingesteld vanaf 01/03/2002, zoals in casu) heeft de Belgische rechter rechtsmacht ("bevoegdheid") terzake. De destijds door derde geïntimeerde ingeroepen exceptie van gebrek aan rechtsmacht van de Belgische rechter, wordt ten andere in graad van hoger beroep niet hernomen.

3. aansprakelijkheid:

Appelland heeft eerste en tweede geïntimeerden in het geding betrokken zowel in eigen naam als in hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordigers en beheerders over de goederen van hun minderjarige zoon (...) (*qualitate qua*).

3.1. De verantwoordelijkheid in eigen naam is deze die voortvloeit uit artikel 1384 vierde lid van de Franse Code Civil (CC.) en op grond waarvan de vader en de moeder hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de schade veroorzaakt door hun minderjarige inwonende kinderen waarover zij de bewaring hebben. Overeenkomstig artikel 1384, lid 7 CC kunnen de ouders zich van deze aansprakelijkheid slechts ontlasten wanneer zij bewijzen dat zij het feit welke aanleiding heeft gegeven tot hun aansprakelijkheid, niet hebben kunnen verhinderen.

Deze beide wetsartikelen dienen in deze zin te worden toegepast dat opdat de verantwoordelijkheid van rechtswege van de vader en de moeder die het ouderlijk gezag uitoefenen over een minderjarig kind, hetwelk bij hen inwoont, zou kunnen ingeroepen worden, het volstaat dat de schade die het slachtoffer inroept rechtstreeks veroorzaakt werd door het feit, zelfs niet foutief, van de minderjarige: enkel overmacht of fout van het slachtoffer kan de ouders ontlasten van hun aansprakelijkheid (zie Cass. (Fr) 19 februari 1997, RGDA 1997 - arrest "Bertrand" - , p. 1086, Cass. (Fr) 13 december 2002, - arresten "Minc" en "Pouillet", *Bull. Civ.* n° 5 en *Bull. Crim.* n° 3 ; P. Le Tournai et L. Cadiet "droit de la responsabilité et des contrats" nr. 6407-6422 t/m 6424, 6452-6454). Ter verduidelijking dient opgemerkt dat de aansprakelijkheid van de ouders voor schade veroorzaakt door hun minderjarige inwonende kinderen niet (meer) gelinkt is aan de begrippen opvoeding en toezicht doch uitsluitend haar oorzaak vindt in de uitoefening van het ouderlijk gezag.

De aansprakelijkheid van de ouders is bijgevolg een aansprakelijkheid van rechtswege van zodra de causaliteit tussen de handeling van de minderjarige en de schade aan het slachtoffer vaststaat, behoudens het bewijs van overmacht of fout van het slachtoffer. Het betreft aldus een objectieve aansprakelijkheid die niet afhankelijk is van het bewijs van een objectief onrechtmatige daad van het kind. De overmacht moet worden aangetoond in hoofde van het kind, niet in hoofde van de aansprakelijke ouder(s).

Terzake staat het vast - en wordt overigens ook niet ernstig betwist -, dat de verwondingen die appelland heeft opgelopen bij de valpartij, werden veroorzaakt door de botsing met het kind (...). Enige overmacht in hoofde van dit kind wordt niet bewezen en is ook niet voorhanden. Een fout in hoofde van appelland als slachtoffer komt evenmin afdoende bewezen voor. (...)

De solidaire aansprakelijkheid in hoofde van eerste en tweede geïntimeerden in eigen naam staat aldus vast in het licht van artikel 1384, al. 1 en 7 van de Franse Code Civil.

3.2. Appellant heeft eerste en tweede geïntimeerden ook *qualitate* qua gedagvaard, hetgeen het bewijs van een onrechtmatige daad in hoofde van het kind vereist.

Gelet op de leeftijd van het kind ten tijde van het ongeval nl. 6 jaar - wat betekent dat het kind nog niet tot de jaren des onderscheids gekomen was -, kan er in zijne hoofde géén fout weerhouden worden. Appellant motiveert zijn vordering t.a.v. de ouders *qq.* trouwens niet en beperkt zich tot conclusies omtrent de eigen aansprakelijkheid van de ouders.

3.3. Op grond van artikel 86, eerste lid WLVO beschikt appellant over een eigen recht ten aanzien van de verzekeraar van de aansprakelijke. Derde geïntimeerde betwist dit op zich ook niet. De rechtstreekse vordering van appellant ten aanzien van derde geïntimeerde is zodoende principieel toekenbaar. De contractuele vrijstelling geldt niet ten aanzien van de benadeelde derde.

4. gevorderde schadevergoeding:

(...) De beoordeling omtrent de schade-eis dient bijgevolg te worden aangehouden.

5. Gelet op het voorgaande dient de beslissing omtrent de gedingkosten eveneens te worden aangehouden.

OP DEZE GRONDEN.

HET HOF, recht doende op tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk;

Alvorens verder te beslissen:

Heropent de debatten en stelt de zaak te dien einde op de openbare terechtzitting van **donderdag 18 januari 2007 om 12.10 uur** - pleitduur 20 minuten, teneinde appellant toe te laten te handelen zoals hiervoor bepaald

Houdt de beslissing omtrent de gedingkosten aan.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting van het Hof van beroep te Gent, **EERSTE KAMER**, zitting houdende in burgerlijke zaken, van **ACHTTIEN MEI TWEEDUIZEND EN ZES**.

